

การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขาย
ในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
SELF – PERFORMANCE ACCORDING TO SANGAHAVATHU
PRINCIPLE OF MERCHANTS IN HAD PATONG, KATHU DISTRICT,
PHUKET PROVINCE.

รงค์ บุญสวยขวัญ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

พระสนั่น ขนดีโก (ปราสาททอง)

ไพรัตน์ ฉิมหาด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำนวน 795 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูล คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test ค่า F - test และทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตา รองลงมา ได้แก่ ด้านอรรถจริยา ด้านปิยวาจา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านทาน ตามลำดับ

2) ผลเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะภูเก็ต ที่มีเพศ ต่างกัน พบว่า ด้านปิยวาจา และด้านอรรถจริยา เพศชายมีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ มากกว่าเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโดยภาพรวม และด้านอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการเปรียบเทียบตามระดับการศึกษา ต่างกัน พบว่า โดยรวม ด้านปิยวาจา และด้าน อรรถจริยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านทาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสมานัตตตา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการเปรียบเทียบตาม รายได้ต่อเดือน ต่างกัน โดยรวม และด้านปิยวาจา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านอรรถจริยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ส่วนด้านทาน และด้านสมานัตตตา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการเปรียบเทียบ ตามอายุ ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะภูเก็ต มากที่สุดได้แก่ ด้านทาน การให้ เสียสละช่วยเหลือกัน ได้แก่ ให้ทุกคนมีความเสียสละให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ต้องมีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกัน แบ่งปันและให้คำแนะนำกันและกัน

คำสำคัญ: การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows 1) To study self – performance according to Sangaha Vatthu principle of merchants in Had Patong, Kathu district, Phuket province. 2) To compare self – performance according to Sangaha Vatthu principle of merchants in Had Patong, Kathu district, Phuket province in terms of sexes, ages, degrees of education, and monthly incomes as differently. 3) To study the suggestions were concerned with the way to promote self – performance according to Sangaha Vatthu principle of merchants in Had Patong, Kathu district, Phuket province. The population were merchants in Had Patong, Kathu district, Phuket province amount 795 persons, sample size according to table comparing of Krejcie and Morgan, the samples were amount 254 persons, the instrument for data collection was questionnaire both closed and open end questions, data analysis by package computer program, the statistics were applied as follows, frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test and to test the difference of arithmetic mean in each pair by LSD. method.

The research results were found as follows.

1) Self – performance according to Sangaha Vatthu principle of merchants in Had Patong, Kathu district, Phuket province by overview was at moderate level when considered in each aspect form more to less found that the aspect of Piyavaja was the highest average, and followed up the aspect of Atthajariya and the aspect of Dana was the lowest average respectively, classified in terms of sexes, ages, degrees of education, and monthly incomes found that by overview was at more level.

2) The comparative results of Self – performance according to Sangaha Vatthu principle of merchants in Had Patong, Kathu district, Phuket province in

terms of sexes, ages, degrees of education, and monthly incomes found that there were not different as statistical significance at .05

3) The suggestions were concerned with the way to promote self – performance according to Sangaha Vattu principle of merchants in Had Patong, Kathu district, Phuket province found that the highest frequency was the aspect of Dana (Charity) i.e. there should be given more than the present. There should have introduced on Dana and the objectives. There should have promoted each others on Dana. There should introduce the new merchants.

บทนำ

พระพุทธศาสนามีลักษณะคำสั่งสอนอันประกอบด้วยสาระ ประโยชน์อย่างบริบูรณ์ บริสุทธิ์ครบถ้วน หลักธรรมคำสั่งสอนสามารถนำมาใช้ได้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับตนเองจนถึงระดับประเทศ พระพุทธศาสนานั้นแม้ไม่ใช้การเศรษฐกิจโดยตรง แต่พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มีหลักธรรมคำสั่งสอนเป็นจริยศาสตร์ จริยธรรม สำหรับเสนอให้นักเศรษฐศาสตร์นำไปใช้กำกับระบบเศรษฐกิจ ให้เป็นระบบที่ประกอบด้วยธรรมะ เป็นระบบคุณธรรม พระพุทธศาสนาเน้นความสำคัญทางเศรษฐกิจ กล่าวได้ว่าถ้านักเศรษฐศาสตร์มีศีลธรรม ทุกอย่างก็ย่อมดีไปหมดเมื่อปฏิบัติตามแล้วประชาชนย่อมมีความสุข

สภาพสังคมประเทศไทย ในปัจจุบันได้รับอิทธิพลมาจากประเทศตะวันตกเป็นส่วนมาก จึงทำให้แนวคิดด้านต่างๆ เหมือนชาวตะวันตก โดยเฉพาะหาดป่าตอง ชาวตะวันตกได้เข้ามาอยู่อาศัย ครอบครองพื้นที่ทำมาหากิน บ้างก็เข้ามาท่องเที่ยวและได้เผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณี ด้วยลักษณะภูมิศาสตร์ของหาดป่าตอง ที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สวยงามซึ่งเป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ให้เข้ามาท่องเที่ยวหาดป่าตองจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ดังจะเห็นได้จากคำขวัญของจังหวัดภูเก็ต “ไข่มุกอันดามัน สวรรค์เมืองใต้ หาดทรายสีทอง สองวีรสตรี บารมีหลวงพ่อแช่ม” จากเหตุผลดังกล่าวนี้เองจึงทำให้สภาพบ้านเมืองเกิดการขยายตัวไปอย่างรวดเร็วควบคู่ไปกับการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยว ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย จึงต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในแนวทางของกฎระเบียบ การให้บริการประชาชนด้วยความเสมอ

ภาคและต้องมีความบริสุทธิ์และยุติธรรมต่อลูกค้า ผู้ประกอบอาชีพค้าขายต้องมีคุณธรรม จริยธรรมในการให้บริการ โดยเฉพาะหลักสังคหวัตถุ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เพื่อนำองค์ความรู้และข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักทะเบียนเทศบาลเมืองป่าตอง ประจำปี พ.ศ. 2556 จำนวน 795 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซซี่และมอร์แกน[สงศรี ชมพวงค์, 2552] ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 254 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก[สงศรี ชมพวงค์, 2553] โดยเขียนหมายเลขตามบัญชีรายชื่อร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนไว้

จากเทศบาลใส่กล่องกระดาษคละกัน จากนั้นจึงจับฉลากให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจนครบ 254 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามระดับการปฏิบัติตนตามหลักกตัญญูทศวิถีศีลธรรมของนักเรียนโรงเรียนกะทู้วิทยา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่า t-test, ค่า F-test จึงทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Difference

ผลการวิจัย

1) การปฏิบัติตนตามหลักสังคหัตถ์ของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{x} = 4.05$) รองลงมา ได้แก่ ด้านอัตถจริยา การประพฤติประโยชน์ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมานสามัคคี ($\bar{X} = 3.89$) ส่วนด้านทาน การให้ เสียสละ ช่วยเหลือกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.88$)

2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหัตถ์ของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหัตถ์ในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ที่มี เพศ ต่างกัน มีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหัตถ์ โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปิยวาจา และด้านอัตถจริยา เพศชายมีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหัตถ์ มากกว่าเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหัตถ์ของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต จำแนกตาม อายุ พบว่า ที่มี อายุ ต่างกัน

มีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษา ต่างกัน มีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน ด้านปิยวาจา และด้าน อุตถจริยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้าน ทาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสมานัตตา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต ที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ด้านปิยวาจา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้าน อุตถจริยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทาน และด้านสมานัตตา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต ดังนี้

1) ด้านทาน การให้ เสียสละ ช่วยเหลือกัน คือ ให้ทุกคนมีความเสียสละให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ต้องมีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกันแบ่งปันและให้คำแนะนำกันและกัน

2) ด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมานสามัคคี ในการค้าขาย บางครั้งทุกคนต้องใช้ภาษาที่เป็นทางราชการบ้าง ผู้ประกอบอาชีพค้าขายทุกคนควรใช้วาจาที่สุภาพ กับลูกค้าและผู้มาเยือน ให้คำแนะนำด้วยความปรารถนาดี แก่ลูกค้า

3) ด้านอัตถจริยา การประพฤติประโยชน์บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกครั้ง ทุกคนควรมีการทำความเข้าใจและเห็นความสำคัญถึงประโยชน์ของการรวมกลุ่มกัน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4) ด้านสมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย คือให้ทุกคนไม่ว่าหญิงหรือชายมีความซื่อสัตย์ต่อลูกค้าอย่างเสมอต้นเสมอปลายต้องมีการกำหนดมาตรฐานในการควบคุมในการค้าขายให้เป็นระบบมากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อความเป็นมาตรฐานเดียวกัน

อภิปรายผล

1) การปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณี นุช ไพรดี[มณี นุช ไพรดี , 2553] ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การนำหลักสังคหวัตถุไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทพรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด” ผลการวิจัย พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทพรอพเพอร์ตี้แคร์เซอร์วิสเชส(ประเทศไทย) จำกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แต่มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก คือ ด้านปิยวาจา ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่มีการประพฤติตนเน้นไปในทางการเจรจาเนื่องจากเป็นอาชีพที่ต้องใช้วาจาในการทำมาหากิน ทำประโยชน์แก่ตนเองหรือสังคมส่วนรวมด้วยวาจา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตต์ทวี จาตุรันต์[จิตต์ทวี จาตุรันต์, 2554] ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการประกอบการของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล” พบว่า หลักธรรมที่นำไปใช้ในระดับสูง ประกอบด้วย ธรรมคัมภีร์ครองโลก 2 ธรรมทำให้งาม

2 พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 อิทธิบาท 4 พละ 5 สัมปยุตธรรม 7 ทศพิธราชธรรม อริยสัจ 4 และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชีพร ปุญญานุภาพ(2535) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบำเพ็ญประโยชน์ต่อกันนั้นเป็นเครื่องส่งเสริม ศิลปะในการครองใจคน ถ้าบุคคลใดปฏิบัติเป็นนิสัย ก็จะเป็นสิ่งที่ประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวมด้วย การบำเพ็ญอุทก จริยาจึงเป็นคนที่น่ารัก น่าเข้าใกล้สังคมมนุษย์จะอยู่อย่างสงบสุขและมีความสุขเจริญรุ่งเรืองได้ เพราะสมาชิกของสังคมแต่ละคนปฏิบัติตัวให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยมิได้เห็นแก่ตัวเองมากเกินไป นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยอมเสียสละความสุขส่วนตน เพื่อความสุขของประชาชนโดยส่วนรวม

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่มีค่าแปรผล อยู่ในระดับมาก คือ ด้านสมานัตตตา ความ มีตนเสมอ คือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของ รุจิร ภูสระ[2541] ได้กล่าวไว้ว่าความมีระเบียบวินัย หมายถึง “ความสามารถในการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ตามกฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับของคนในกลุ่มวิธีปฏิบัติตนให้เป็นคนมีระเบียบวินัยตอนเช้า สามารถตื่นนอนได้เองโดยไม่มีคนปลุกมาโรงเรียนทันเช้าแถวเคารพธงชาติ ไม่กลับบ้านก่อน โรงเรียนเลิก แต่งกายให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน ช่วยงานโรงเรียนตามหน้าที่ที่ตน ได้รับมอบหมาย เข้าแถวรอซื้ออาหารในโรงเรียนตามลำดับก่อนหลังรับประทานอาหารในช่วง ที่โรงเรียนกำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทาน การให้ เสียสละ ช่วยเหลือกัน พบว่า ผู้ประกอบ อาชีพค้าขายในหาตลาดต้อง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถี ชีวิตโดยรวมมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องตามแนวคิดของ ไสว มาลัยทอง[2542] ได้กล่าวถึงการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิต ไว้ว่า ทาน การแบ่งปันวัตถุสิ่งของของตน ให้แก่ผู้สมควรให้ การสงเคราะห์คือการแบ่งปันวัตถุสิ่งของของตนมีอยู่เป็นสมบัติของตนโดยชอบ ธรรมให้แก่ผู้อื่นที่ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะได้รับการสงเคราะห์ เมื่อเขาได้รับ แล้วจะได้นำไปทำประโยชน์ได้ นับเป็นการแบ่งปันให้แก่ผู้ควรให้โดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น คือ ให้เพื่อสงเคราะห์กันเท่านั้น การแบ่งปันให้สิ่งของเช่นนี้เรียกว่า ทานหรือการให้

ทานซึ่งต่างจากการซื้อขายหรือให้ยืม เพราะการให้ด้วยการซื้อขายนั่นย่อมได้ของแลกเปลี่ยนหรือหวังสิ่งตอบแทน

ด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมานสามัคคี พบว่า ผู้ประกอบค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะทุ่ง จังหวัดภูเก็ต มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ แม้นพยัคฆ์[2549] ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต กรณีศึกษา : บ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิตบ้านหนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง และเพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งหลากหลาย และมีกิจกรรมที่เป็นการพัฒนาสมาชิกทุกคน ให้ได้ปฏิบัติตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา เช่นเรื่องความสามัคคี การทำบุญด้วยการสงเคราะห์ช่วยเหลือกัน เป็นต้น

ด้านอัตถจริยา การประพฤติประโยชน์บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ พบว่าผู้ประกอบค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะทุ่ง จังหวัดภูเก็ต มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยภรณ์ เขตสิทธิ์2549 ได้ศึกษาวิจัย “เรื่องการศึกษาการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 และ

2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า “นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุ 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย = 3.58 ซึ่งนักเรียนปฏิบัติตามหลักทาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ย = 3.36 ปฏิบัติตามหลักปิยวาจา อยู่ในระดับปานกลางโดยค่าเฉลี่ย = 3.45 ปฏิบัติตามหลักอัตถจริยา อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย = 3.51 ปฏิบัติตามหลักสมานัตตตา อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ย = 4.01

ด้านสมานัตตา ความมีตนเสมอ คือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย พบว่า ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตโดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุจิรี ภูสระ[2541] ได้กล่าวไว้ว่าความสามารถในการประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือข้อบังคับของคนในกลุ่มวิถีปฏิบัติตนให้เป็นคนมีระเบียบวินัยตอนเช้าสามารถตื่นนอนได้เองโดยไม่มีคนปลุกมาโรงเรียนทันเช้าแถวเคารพธงชาติ ไม่กลับบ้านก่อนโรงเรียนเลิก แต่งกายให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน ช่วยงานโรงเรียนตามหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย เข้าแถวรอซื้ออาหารในโรงเรียนตามลำดับก่อนหลังรับประทานอาหารในช่วงที่โรงเรียนกำหนด โดยสารรถประจำทางโดยไม่แย่งกันขึ้น เข้าแถวเรียงลำดับก่อนหลัง ข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย และทิ้งขยะลงในถังรวมทั้งดูแลสาธารณะสมบัติ

2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ดังนี้

1) ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มี เพศต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าเพราะ มีการเข้าร่วมในกิจกรรมการค้าขาย ที่ทางเทศบาลได้มีการกำกับดูแลอย่างมีมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูญ เจือจันทร์[2548] ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2) ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ที่มี อายุต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าเพราะ มีการเข้าร่วมในกิจกรรมการค้าขายไม่แตกต่างกันออกไปเนื่องจาก แม้ความหลากหลายครอบคลุมกลุ่มคน รวมถึงเยาวชน คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส แต่ก็มี การควบคุมให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูญ

เจือจันทร์[2548] ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

3) ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูญ เจือจันทร์[2548] ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ

4) ผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต ที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่ารายได้ต่างกันทำให้ความเป็นอยู่และเจตคติของคนไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจรูญ เจือจันทร์[2548] ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากอยู่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า การปฏิบัติตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต โดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

การนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิตของผู้ประกอบอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกูด จังหวัดภูเก็ต โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านทาน การให้ เสียสละ ช่วยเหลือกันผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต มีการนำหลักสังคหวัตถุ มาใช้ในวิถีชีวิต โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรมีการรักษาระดับที่มากขึ้นเอาไว้ และส่งเสริมการแบ่งปันให้แก่ผู้อื่น และควรให้โดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ควรมีการส่งเสริมความโอบอ้อมอารีแก่กุลสนับสนุนส่งเสริมกันไม่เป็นคนคับแคบเห็นแก่ตัว ให้ถึงระดับมากที่สุด

ด้านปิยวาจา วาจาสุภาพอ่อนหวานให้เกิดสมานสามัคคี โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ตควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและส่งเสริมการพูดที่มีประโยชน์ต่อผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย ให้ถึงระดับมากที่สุด

ด้านอัตถจริยา การประพฤติประโยชน์ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ โดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรรักษาระดับที่มากขึ้นเอาไว้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและส่งเสริมความประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ให้ถึงระดับมากที่สุด

สมานัตตตา ความมีตนเสมอ คือทำตนเสมอต้นเสมอปลายโดยรวมมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและส่งเสริมความมีจิตใจมั่นคง คงเส้น คงวา รู้จักวางตัวเหมาะสมแก่ฐานะ มีมาตรฐานในการค้าขาย ให้ถึงระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง การการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย ครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต
2. ควรศึกษาวิจัย เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุของผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในหาดป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต

3. ควรศึกษาเฉพาะ หลักสังคหวัตถุ ด้านใดด้านหนึ่งที่พิจารณาเห็นว่ามีความสำคัญที่สุดและจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข

เอกสารอ้างอิง

- กำธร อ่อนอินทร์. “พุทธศาสนากับความสำเร็จในการบริหารกลุ่มสัจจะสมทรัพย์
กรณีศึกษาเฉพาะอำเภอเมือง จังหวัดตราด”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.
- จิตต์ทวี จาตุรันต์. “การศึกษาการนำหลักพุทธธรรมไปใช้ในการประกอบการของธุรกิจ
อุตสาหกรรมขนาดย่อมในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ
นครเหนือ, 2554.
- จรรยา เจือจันทร์. “การดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบล
แสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- ถาวร โพธิสมบัติ. “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการให้บริการประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีการ
ให้บริการในเขตจังหวัดกาญจนบุรี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, 2535.
- ประกอบ ยศเสถียร. “ปัญหาของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชนในพื้นที่ชายแดน :
กรณีศึกษาเปรียบเทียบอำเภอแม่จันและกิ่งอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย”.
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- รุจิรี ภู่อารยะ. แบบเรียนแนวหน้าชุดพัฒนากระบวนการสร้างนิสัย. กรุงเทพมหานคร : อักษร
เจริญทัศน์, 2541.
- ส่งศรี ชมภูวงศ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครศรีธรรมราช : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช, 2552.
- สุชีพ ปุญญานุภาพ. พระไตรปิฎกฉบับประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2535.

- ไสว มาลัยทอง. **คู่มือการศึกษาจริยธรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักการบริหาร ผู้ปกครองและประชาชนผู้สนใจทั่วไป. กลุ่มวิชาการพระพุทธศาสนา.** กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2542.
- มณีนุช ไพรดี. “การนำหลักสังคหวัตถุไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงาน บริษัทพรอพเพอร์ตี้แอนด์เซอร์วิสเอส(ประเทศไทย)”. วิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย, 2553.
- วลัยภรณ์ เขตสิทธิ์. “การปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาม กุฏราชวิทยาลัย, 2551,
- อนันต์ แม้นพยัคฆ์. “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต กรณีศึกษา : บ้าน หนองน้ำจืด ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด”. วิทยานิพนธ์พัฒนาชุมชน มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- อรรถชล ทรัพย์ทวี, “ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในการให้บริการประชาชนของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขา รัฐศาสตร์), บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.